

MŪSŲ LIETUVA

NR. 28 (1459) — XXVIII — 1976 M. LIEPA — JULHO 15 D. — 1,50 kr.
R. Juatindiba, 20 (28) Caixa Postal 4421 — 01000 São Paulo, SP. Tel. 273-0338

LIETUVIŲ IMIGRACIJOS BRAZILIJON 50-METIS (1926—1976)

SPAUSDINTAS MŪSŲ ŽODIS

„Jei senesnio amžiaus mūsų ateiviuose lietuviškumas ir pasiryžimas prie savo tautinių tradicijų užsilikęs, tai to negalima pasakyti apie priaugantį jaunimą. Ir taip iš dabartinės Brazilijos lietuvių kolonijos, prie dabartinių emigracijos sąlygų už kokį 10, o daugiausia 15 metų nereikalinga bus čia ir lietuviška spauda, tuščios bus ir mūsų mokyklos“.

Taip rašoma 1938 metais Brazilijoje lietuvių kalendoriuje, straipsnyje „Brazilijos lietuviai ir jų ekonominiai, kultūriniai ir tautiniai reikalai“. Straipsnio žodžius sekė ne tik numatytos sąlygos, bet dar ir sunkesnės, nes karo metu ir po karo visai negalėjo būti lietuviškos spaudos, suvaržyta buvo lietuvių veikla Brazilijoje.

Šiandien, penkiasdesimtmečio metais, tas „priaugantis jaunimas“ jau yra suaugę ar vyresnio amžiaus žmonės, lietuviškos veiklos nugarkaulis. Žinoma, ne visi. Pagal rašinį, lietuviškoji spauda būtų nustojusi eiti 1948-1953 metais, o 1948 m. įkurtoji „Mūsų Lietuva“ jau atšventė sidabrinę sukaktį. 1976 metais „Mūsų Lietuvos“ apyvarta siekia beveik tūkstantį kruzeirų per savaitę ir aplanko lietuvius nuo Argentinos sienos iki Amazonės žiočių.

Laiks nuo laiko išleidžiama lietuviška knyga, Vila Zelinis ir šv. Kazimiero parapijos platina lietuviškas knygas, priima prenumeratas kituose kraštuose leidžiamai lietuviškai spaudai. Prenumeratų premijos priklausytų Rio de Janeiro lietuviams, kurių tarpe iš 125 žinomų šeimų eina 44 „Mūsų Lietuvos“ prenumeratos, o São Paule iš bairių turbūt didžiausias nuošimtis žinomų šeimų ML gauna Agua Razos ir Moinho Velho bairuose.

Nuo 1974 metų „Mūsų Lietuvos“ prenumerata pakilo 200 nuošimčių. Tuo pačiu laikotarpiu autobusų mokestis pakilo 240 nuošimčių, kavos puodukas 400 nuošimčių, spausdinių pašto mokestis 300 nuošimčių. Nežiūrint to, „Mūsų Lietuva“ metus užbaigia dar su mažu likučiu, ypatingai dėka Garbės leidėjų, dėka ir tu, kurie šiemet mokėdami prenumerato 70 kr., įteikia visą šimtinę.

Dažniau negu praeityje pasitaiko lietuvių, kurie apmoka užuojautas, pranešimėlius ar net savo įteiktas žinutes.

Skaitytojai ML remia net ir tada, kai juos dėl pasto keblumų pasiekia ne kiekvieną savaitę, arba labai vėluoja. Administracija paštan ML įteikia trečiadieniais, pro tarpiais patikrindama adresus ir sąrašus. Suprasdami ir pašta ir lietuviškos spaudos vertę, ML prenumeratoriai kantriai laukia savo egzemplioriaus ir užsimoka metinį mokestį.

ML administracija laikraščio ne nutraukia, nors ir skaitytojas dėl to prenumeratą užmokėti. Suprantama, kad per metus prenumeratos pirkimo galia sumažėja. Jeigu metų pradžioje 70 kr. prenumerata tiek ir verta, metų pabaigoje jos pirkimo galia telieka apie 50 ar net mažiau kruzeirų. Ir nežiūrint to, laikraštis eina toliau.

Jeigu lietuviškoji spauda išsilaukė 20 ar 25 metus daugiau, negu pranašavo 1938 m. kalendoriaus straipsnis, tai dėka skaitytojų ir prenumeratorių, skelbėjų ir korespondentų, kurie nuolat „Mūsų Lietuvą“ palaiko. Galima tikėtis, kad Brazilijos lietuvių spauda dar ilgai gyvuos.

LIETUVIŠKOJO JAUNIMO RUSINIMAS

Vilnius. — Kaip ok. Lietuvoje stengiamasi greičiau surusinti lietuviškąjį jaunimą, skelbia vilniškė Elta. Visose mokyklose buvo surengtas konkursas, pavadintas „Studijuokime Lenino kalbą“. Plačiau apie tai pasakoja G. Tarvydas, konkurso darbų vertinimo komisijos pirmininkas, vienas iš švietimo viršininkų:

„Sumanymas surengti konkursą „Studijuokime Lenino kalbą“ brendo keletą metų. Akstinu tapo pernai Taškente įvykęs sąjunginis pasitarimas dėl rusų kalbos mokymo gerinimo. Mūsų respublikoje prieš kelerius metus buvo surengta rusų kalbos mokomųjų kabinetų apžiūra, buvo nuolat stebimas rusų kalbos ratelių darbas. Konkursas savo ruožtu paskatino mokslivius dar geriau mokytis rusų kalbos, kuri taip reikalinga būsimiesiems specialistams ir tie-

Lietuva svetimoje spaujoje

Paryžiuje išeiną lenkų kalba žurnalas „Kultura“ 1976 Nr. 3/342, skyriuje „Lietuviškoji kronika“, įdėjo ištisai Tomo Venclovos laišką su trumpais redakcijos paaiškinimais. Taip pat atvirą lietuvių laišką, adresuotą Vakarų intelektualams H. Boehl, G. Gross, L. Kolakowski, E. Jonescu, A. Siniavskij, A. Solženicin ir A. Sacharov. Laiške kalbama apie Mindaugo Tamonio nužudymą.

Milano laikraštis „Il Giornale Nuovo“ kovo 28 laidoje įdėjo ilgą straipsnį antrašte „Pabaltijo kraštų nacionalizmas“. Autorius Sergio Federici.

Anglijoje leidžiamas mėnesinis žurnalas „East-West Digest“ kovo numeryje atspausdino Lietuvoje pagrindyje atgaivintos „Aušros“ vedamąjį.

„ABN Correspondence“ 1976 sausio - vasario numery vedamajame „Spiritual Superpower“ autorius Jaroslav Stessko tarp kitko sako: „Jeigu žlugo vakarų imperijos, tai kodėl Rusijos tautų ir žmonių kalėjimas turi egzistuoti?“ Toliau: „Jeigu JAV palaiko santykius su mažyte Ghana, tai kodėl neturėtų turėti jų su nepriklausomąja Lietuva, Latvija, Gruzija, laisvąja Kubą, Kroatija ir Ukraina su 50 milijonų gyventojų?“

sioginiame darbe, ir įsisavinant pasaulinės kultūros vertybes

„Džiugino konkurso masiškumas. Pirmuose etapuose mokyklose ir septyniose zonose varžėsi daugiau kaip 30 tūkstančių vaikų ir merginų. Apie 60 iš jų iškovoję teisę dalyvauti baigiamajame konkurso etape. Stebėti varžybų pakvietėme 500 ankstesnių konkurso etapų dalyvių. Malonu, kad organizuojant konkursą labai aktyviai prisidėjo rusų kalbos ir literatūros mokytojai, visų pirma, pedagoginių ir kultūros mokyklų dėstytojai.

„Vertinimo komisija išaiškino konkurso rezultatus. Jo nugalėtojais tapo dešimt moksliviu, geriausiai pasirodusių rašiklio skaitymo ir rašto darbų varžybose.

„Konkursą „Studijuokime Lenino kalbą“ numatoma rengti kas antri metai“.

Taip pat yra straipsnis apie areštus Estijoje ir lietuvių laiškas dėl Mindaugo Tamonio nužudymo.

Briuselyje flamų ir prancūzų kalbomis išeinąs trimėnesinis „Lettre du Foyer Oriental Chretien“ 1976 kovo numeryje įdėjo Nijolės Sadūnaitės nuotrauką ir jos paskutinį žodį teisme. (E.)

Dar apie bombas Gruzijoje

Maskva. — Apie bombų sproginimus sovietų valdomoj Gruzijoje plačiau rašo Elisabeth Pond „Monitor“ laikrašty. Gruzinai Rusijoje daugiau linksnuojami ne vien už ekonominius skandalus, bet jų vardai jau minimi ir už bombas. Tbilisi pareigūnai užsienio korespondentams patvirtino, jog balandžio 12 sprogo bomba prie ministerių tarnybos būstinės. Apie kitus panašius veiksmus rašė ir vietinė spauda. Minimi tokie atsitikimai: gaisrai arba sproginimai didelėj vaikams skirtoj krautuvej, dviejose filmų studijose, operos rūmuose, žemės ūkio institute, aerodrome, automobilių taisymo dirbtuvėje ir dar kituose valdiniuose pastatuose. Nukentėjo ir keli žmonės.

Tuos ir kitus reiškinius buvo priverstas pripažinti ir Gruzijos centrinis komitetas, pasmerkdamas ir reikalaujamas kaltininkus visu griežtumu bausti.

Lenkai apie dabartinę Lietuvą

LIETUVOJE

BAUDOS TURISTAMS

Užsienio lietuvius viešincius Vilniuje vis dar saisto sovietiniai nuostatai, oficialiai užkertantys kelią jų tėviškes. Neoficialiai ne vienas jų dažniausiai padedamas giminių apsilanko ir tėviškese žymesniesiems

"Kas bus, kas nebus, bet žemaitis nepražus", kartoja lenkų žurnalas "Kultūra"

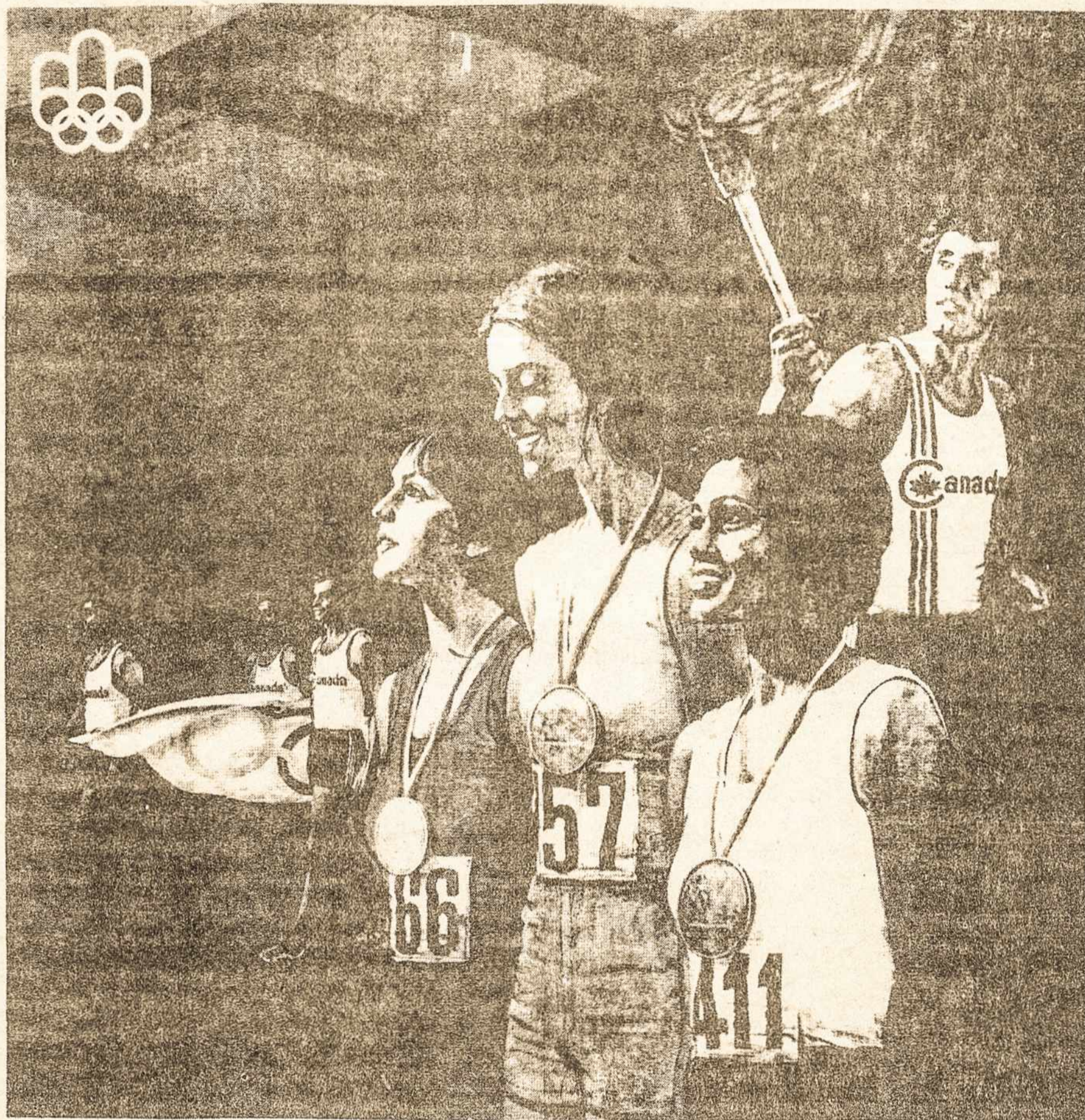
Paryžiuje išeina aukšto lygio lenkų kalba mėnesinis žurnalas Kultūra. Jo 1976 sausio-vasario (Nr. 1/340—2/341) laidoje, skyriuje "Lietuviškoji kronika", tilpo ilgokas E. Žagiell'o straipsnis apie dabartinę Lietuvą. Autorius, atrodo, gerai moka lietuvių kalbą ir bus lankęsis Lietuvoje.

Straipsnis pradamas žemaitišku posakiu — "Kas bus, kas nebus, bet žemaitis nepražus". Tai rodo pasiryžimą išverti, išlaikyti savo tautinę ir kultūrinę tapatybę.

Turistų judėjimas tarp Lietuvos ir Lenkijos, o taip pat giminių lankymas, yra apsunkintas ir ribotas. Gyvenimo sąlygų paveikti, žmonės į tai žiūri su įprastu cinizmu — juk ne tiek rūpi aplankyti giminės kitos pusės, kiek uždirbti prašmugeliavus prekes per sieną. Aukso ir bižuterijos kainos Lietuvoje yra žymiai pigesnės ir apsimoka vežti Lenkijon. Sovietų gaminiai yra menkiausios kokybės, ir pasirinkimo jokio. Kas nori padoriau apsiręngti, stengiasi nuvažiuoti į satelitinę respubliką. Batai ir vaistai — iš Vengrijos, namų apyvokos prekės — iš Rytų Vokietijos, ir t.t. Kai žmogus grįžta iš užsienio, jo neklausia, kas nauja politikoje, o tik ką ten galima pigiai nusipirkti? Taigi, vizų gavimas yra laikomas tam tikru atpildu, ir jos duodamos savo žmonėms, kad ir nepartiečiams, bet tokiems kombinatoriams, kurie patys uždirbdami duos ir kitiems uždirbti. Kitiems, t.y. tiems, kurie parems jų pastangas gauti vizą, arba ją išduos.

Didelis girtavimas

"Blat" — neišverčiamas rusų žodis, kurio prasmę autorius aiškina kaip "ranka ranką plauna", žydi ir tarpsta, sudarydamas naujai kylančią kombinatorių klasę, kuri gyvena labiau pasiturinčiai, negu gyventojų vidurkis. Lietuviai geria šiandien daug daugiau negu prieš karą, bet vis dar daug mažiau už rusus. Partijai priklausymas nesmerkiamas, nes esą geriau, kad joje balsą turėtų lietuviai, o ne rusai. Tais pačiais sumetimais veržimasis į mokslą yra nepaprastai didelis.

Dvidešimt pirmoji pasaulio sporto olimpiada Montrealyje prasidės liepos 17 dieną. Ta proga Kanados paštas išleisdino įvairių pašto ženklų. Nuotraukoje pavaizduoti trys olimpiados momentai — atidarymo, olimpinės ugnies ir laimėjimų. Olimpiadoje dalyvaus ir lietuviai sportininkai įvairių valstybių komandose. Klišė T. Ž.

Vienos inteligentų šeimos mėtinio uždarbio vidurkis yra 3 tūkstančiai rublių. Dažniausiai yra du dirbantieji. Tokios šeimos bute paprastai rasi: televizorių, radiją, magnetofoną, šaldytuvą, skalbimo mašiną ir baldus. Valgomais produktais aprūpinimas 1975 metų rudenį buvęs kiek geresnis negu Lenkijoje, bet kitomis prekėmis — žymiai blogesnis. Prekybos organizacija dar netobulesnė negu Lenkijoje — neproduktyvus laiko gaišinimas, ir pasirinkti tegali tarp blogos ir dar blogesnės prekių rūšies. Skaitmenimis palyginti su Vakarais to bendrai žemo gyvenimo standarto negalima, nes batai, kuras, elektra, paprasčia duona yra la-

bai pigūs, o mokslas nemokamas. Užtat kitos prekės labai brangios. Palyginimas: vieno asmens maistui metams minimumas yra 500 rublių. Ir prie tokių uždarbių bei kainų kombinatoriai stotasi vienos šeimos namelius, perkasi automobilius už 5,000 rublių ir daugiau. Girdėt, kad Kaunas procentaliai turi daugiausia privačių automobilių visoje Sovietų Sąjungoje. Prisideda prie to ir iš užsienio gaunami siuntiniai ir didesnė negu Rusijoje darbo produkcija Pabaltijo kraštuose.

(Bus daugiau)

DRAUGAS

svečiams padaroma net ir viešų išimčių. Turistų judėjimą sekantys pareigūnai, atrodo, lig šiol vadovavosi "užmerktų akių" politika, matyt jausdami lietuvišką gėdą dėl Maskvos įvestų suvaržymų. Nepriklausomos Lietuvos laikotarpyje, net ir sunkiose pokario sąlygose, kai Lietuvoje buvo dar daug trūkumų, niekas nevaržė užsienio lietuvių. Jie laisvai keliaudavo po visą Lietuvą. Nuo karo pabaigos dabar jau praėjo trys dešimtmečiai, paremti sovietine santvarka, o Maskva vis dar nedrįsta užsienio lietuviams atkelti vartų į jų tėviškes. Paskutinės žinios liudija dar didesni arztų sugriežtinimą.

TĖVŲ ŽEMĖ LIETUVA
MŪS ŠIRDYJE VISADA!

Dabartiniai Lietuvos miesto margumynai

Būdingi faktai iš laikraščio "Biržiečių Žodis", kuris uždraustas siųsti į užsienį

Neseniai Vakarus pasiekė ke-
li numeriai "Biržiečių Žodžio",
LKP Biržų komiteto ir rajono
darbo žmonių deputatų organo.
Jį redaguoja V. Peisaravičius,
pavad. P. Skodžius. Šis 4 pus-
lapių mažo formato laikraštėlis
išeina 12.000 tiražu tris kartus į
savaitę. Iš to laikraštėlio, lei-
džiamo vietos reikalams, o ne
užsieniui, galima išvelgti dabar-
tinį gyvenimą Biržuose ir apla-
mai nedideliame Lietuvos mies-
te.

Gatvių pavadinimai

Visai neseniai Biržuose buvo
atnaujintos gatvių pavadinimų
lentelės; greta lietuviškų gatvių
pavadinimų atsirado ir rusiški.
Bet su tais rusiškais gatvių pa-
vadinimais išėjo nevisai gerai:
kaikurios gatvės buvo pavadin-
tos prospektais ar aikštėmis. Pa-
čiame miesto centre ant restora-
no lietuviška lentelė rodo, kad
čia J. Janonio gatvė, o rusiško-
ji — kad čia J. Janonio aikštė.
Rusiški gatvių pavadinimai iš
lietuvių kalbos buvo išversti,
nepaisant jokių taisyklių. Pvz.
Gorkio — Gorkovo, Kęstučio —
Kestučė ir t.t. (Atrodo, birzie-
čiai iškabų dažytojai dar rusų
kalbos neiškabė arba buvo gar-
saus Biržų naminių alaus išgė-
rę... O gal jiems rusų kalba
nepatinka?).

Tas rusiškų gatvių pavadini-
mų įvedimas teisinamas tuo,
kad miestą lanko turistai iš vi-
sos Sov. Sąjungos, dažni svečiai
Biržuose esą kaimyniai latviai.

Lietuviai partiečiai

Augštas vietas Biržuose ir ra-
jone užima daugiausia lietuviai
komunistai. Pvz. partijos Biržų
rajono sekretorius yra J. Kond-
rotas, antrasis sekretorius E.
Trečiokas, organizacinio sky-
riaus vedėjas A. Kriauklys,
bendrojo skyriaus vedėjas K.
Marcinkevičius, propagandos ir
agitacijos skyriaus vedėja S. Ro-
žėnienė, bet jau partinės įskai-
tos vedėjas — N. Šlenevas.

Kaikurie lietuviai partiečiai,
matyt, nėra labai smarkūs ko-
munistai. Rašoma apie švietimo
skyriaus darbuotoją komunistę
A. Taurienę ir Kratiškių apylin-
kės vykdomojo komiteto pirmi-
ninką Sov. Sąjungos komunistų
partijos narį E. Meškinį, kurie
savo motinas laidojo tikybini-
mis apeigomis, patys jose daly-
vavo. "Partijos narys negali to-
leruoti, kad šeimos narys būtų
laidojamas su bažnyčia", rašo
laikraštėlis, "kaip lygiai negali
būti pakantus krikštynoms, su-
tuoktuvėms bažnyčioje. Daly-
vauti šiose apeigose — reiškia
būti neprincipingam, nuolai-

Vytauto Didžiojo Rinktinės šaulės atvyksta su vėliava į šv. Kryžiau
parapijos bažnyčią dalyvauti iškilmingose Vasario 16 pamaldose.
Nuotrauka C. Genučio

džiam savo, kaip komunisto, są-
žinei".

Turgavietėje

"Triukšmingas sekmadienis
Biržų turgavietėje" — rašoma
kitame laikraštėlio numeryje.
"Žmonės derasi, perka, parduo-
da..." Bet tuos žmones seka
budri milicininko akis. Štai sau-
sio 26 d. buvo surašyti trys pro-
tokolai. Biržietė Zelma Palšienė
pardavinėjo rankomis nertas
pirštines, kojines, kepuraites, o
Janina Valčiuk — dirbtines gė-
les. Vanda Žurauskienė atvažia-
vo net iš Salamiesčio — tikėjo-
si pelningai išparduoti skarutes,
lovatieses. Vasario 2 d. vėl pro-
tokolas. Tą dieną buvo sulaiky-
ta Einorių kolūkio kolūkietė Al-
fonsa Bajorienė, kuri net iš Po-
locko atvežė skaručius ir bandė
jas už augštesnę kainą parduoti
Biržuose.

Pavergtoje Lietuvoje dabar
draudžiama turgavietėse parda-
vinėti valstybinės ir kooperaci-
nės pramonės pagamintas me-
džiagas bei žaliavas. (Jas galima
palikti pardavimui tik valdžios
krautuvėse). Amatininkų dirbi-
nius leidžiama pardavinėti tur-
gavietėse tik turint finansų iš-
taigos pažymėjimą. Galima pre-
kiauti tik nurodytoje turgavie-
tėje ir tik savo gamybos dirbi-
niais, kurie nurodyti pažymėji-
me. Bet, atrodo, žmonės šių tai-
syklių nesilaiko.

Grijtant iš Rygos

Biržiečiai apsipirkti dabar
dažniausiai važiuoja į Rygą. Ry-
gos įsėdimo aikštėje būrys —
rašoma laikraštėlyje. Daugiaus-
ia moterys. Tuoju atvyks auto-

busas Ryga — Kupiškis pro Bir-
žus. Nemažai tos moterėlės pri-
sipirko — vienos, žiūrėk, kelios
rezginės, kitos — du maišai. Ir
garsiai kalbasi tarpusavyje.

— Gal reikės pirkti bilietą už ba-
gažą?

— Kondkutorės nėra gal kaip
nors pralįsim, Gal nepagaus.

— Jeigu pagaus, sakysim, kad ne-
žinojom.

— Vairuotojas visada įsėja.

— Sakysim, kad latviškai nesu-
pratom.

Deja, apie pusiaukelį "pagauna".

— Kur važiuojam? — klausia
kontrolierė.

— Į Biržus, — vos girdimai atsa-
ko moterys ir nenoromis ieško rub-
lio baudai.

Atlyginimai

Beveik kiekviename laikraš-
tėlio numeryje matyti skelbi-
mų, kad vienai ar kitai įmonei
reikalingi darbininkai. Atrodo,
nedarbo Biržuose nėra, bet...
Štai viename n u m e r y j e toks
skelbimėlis: "Biržų linų fabri-
kui skubiai reikalinga: darbinin-
kės moterys (atlyginimas iki
140 rublių), įvairių kategorijų
šaltkalviai (atlyginimas iki 170
rublių), vairuotojai (atlyginimas
iki 170 rublių)". Kalbama apie
maksimalinį mėnesinį atlygini-
mą. Iš tokių atlyginimų pragy-
venti, aišku, sunku, todėl reikia
visaip "kombinuoti".

Parduotuvės

Biržų vartotojų kooperatyve,
rašo "Biržiečių Žodis", pasitai-
ko nesąžiningo pirkėjų apsvėri-
mo ir apskaičiavimo atvejų. Jų
buvo vaikiško trikotažo - avaly-
nės parduotuvėje (vedėja V. Ma-
libosko), parduotuvėje nr. 9

(pardavėja O. Murauskienė),
parduotuvėje nr. 7 (vedėja T.
Krasauskienė), daržovių pardu-
tuvėje (pardavėja O. Baronie-
nė).

Aplamai, Biržų vartotojų ko-
operatyvas negali didžiuotis
naujomis parduotuvėmis. Jau-
čiama prekybinių patalpų sto-
ka. Nėra kur išdėstyti prekių.
Labai blogose patalpose įsikū-
rusios baldų - indų, elektros
prekių parduotuvės. Labai ankš-
ta parduotuvėje nr. 4. Mažas pa-
galbines patalpas turi "Eglutės"
parduotuvė. Čia pieno skyriuje
įrengti du prekystaliai, tačiau
dirba tik viena pardavėja. To-
dėl susidaro didelės eilės, žmo-
nės gaišta brangų laiką.

T. Ž.

ŠYPSENOS

R. Vokietijos klasė

Mokytojas klausia mokinių:

— Kodėl mes privalome my-
lėti Sovietų Rusiją?

— Už tai, kad ji mus išlaisvi-
no.

— O kodėl mes privalome ne-
apkęsti Amerikos?

— Už tai, kad ji mūsų neiš-
laisvina...

Kas ir kur leistina

Anglijoje viskas yra leistina,
išskyrus tai, kas yra uždrausta.
Vokietijoje viskas yra uždraus-
ta, išskyrus tai, kas yra leistina.
Prancūzijoje viskas yra leistina,
netgi tai, kas yra uždrausta. To-
kius patarimus turistams yra
davęs vienas Paryžiaus laikraš-
tis.

Malonus berniukas

Kaip tamstai patinka mažasis
mūsų Kaziukas?

— Jis yra mielas ir gerai iš-
auklėtas berniukas, bet jis ma-
ne palaikė gydytoju.

— Kodėl?

— Kai aš įėjau, jis man pa-
rodė liežuvį.

Skotijoje

Netoliese anglių kasyklų vie-
no kaimo gyventojai sugalvojo,
kaip nemokamai apsirūpinti
anglimis. Kai iš kasyklų trau-
kiniais vežamos anglys, tai vie-
tos gyventojai išsirikiuoja šalia
geležinkelio ir traukinio perso-
nalą pajuokia, o tie ima svaidy-
tis anglimis...

Reikia poilsio

Plepi moteriškė pas gydyto-
ją:

— Tamsta gydytoju, aš
labai blogai jaučiuosi. Man bū-
tinai reikalingas ligos lapelis.

— Jūs visai sveika, — sako
apžiūrėjęs ją gydytojas.

— Ką jūs! — nesutinka mo-
teris. — Pažiūrėkite mano lie-
žuvį!

— Taip. Jūs teisi, — žvilgte-
lėjęs tarią gydytojas. — Jūsų
liežuviui būtinai reikia bent ke-
lių savaičių ramybės. Pr. Alš.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

Dirbtiniai dantys

DR. DAINIUS DEGESYS

Yra įdomi statistika kuri rodo, kad 23 milijonai JAV gyventojų neturi nei vieno sveiko danties. Kodėl? Tam yra daugelis priežasčių. Svarbiausia iš jų: nemokėjimas tinkamai dantų valyti, prasta mityba, bloga žmogaus bendra sveikata, ir taip pat jo amžius.

Be dantų žmogus negali kramtyti. Todėl jis bandė surasti būdą pasidaryti dirbtinius dantis. Tūkstantis šeši šimtai metų prieš Kristų, finikiečiai, kurie gyveno Sydon ir Tyre, prisirišdavo vielomis ištrauktus žmogaus arba galvijų dantis prie savo sveikų dantų. Kitoje pasaulio dalyje, Siamo krašte, žmonės pripildydavo tuščias burnas su dirbtiniais dantimis. Yra pasaka, kad tam krašte garsus ir nagingas karalius sau pats išsidrožė peiliu dirbtinius dantis iš kokoso riešuto.

Dirbtiniai dantys - protezai yra daromi iš visokiausių medžiagų. Prieš šimtą metų, 1854, Thomas W. Evans padarė vieną iš pirmųjų totalinių protezų vartodamas vulkanizuotą gumą. Dabar, protezai dažniausiai daromi iš kietos plastikos, polymethyl methacrylate kuri labai natūraliai atrodo.

Žmogui, pritaikinti dirbtinius dantis yra gana ilga procedūra. Trunka keturius ar net daugiau sykius nueiti pas dantų gydytoją, kol jis dirbtinius dantis tinkamai pritaiko pacientui. Kodėl taip ilgai trunka? Pirmiausia dantistas turi padaryti gerą burnos reprodukciją, nustatyti proporciją veido ir dantų, pririnkti dantų spalvą ir formą ir atgaminti tinkamą sukandį.

Yra JAV biznierių, kurie reklamuojasi gali padaryti pacientui protezus per dieną už labai pigią kainą. Nei toks skelbimasis nei tokie protezai atitinka etiniams standartams odontologijoje.

Gerai padaryti protezai turėtų išsilaikyti ilgokai, net daugelį metų, bet, kaip ir kiekvienas dalykas, apsitrina su laiku. Paslaptis kaip išlaikyti dirbtinius dantis, kad jie žmogui ilgai tarnautų yra tinkamas ir reguliarus jų prižiūrėjimas. Kas naktį prieš einant gulti reikia išimti protezą, kad burna pasilsėtų. Kiekvieną

dieną dirbtinius dantis ir protezo vidų apiplauti su dantų šepetuku, specialus gaunamas vaistinėje, ir paprastu muilu. Kad protezas neišsprūstų iš rankų ir nesudužtų, valyti patartina virš vandens plovimo kriauklės. Jeigu išsprūstų protezas, vanduo suminkštintų kritimo smūgį ir protezas išliktų sveikas, nesudužęs.

Atsargai patartina pacientui turėti ir antrą protezą kuris yra visiška kopija pirmojo. Jeigu pirmasis protezas sudužtų, pacientas turėtų kitą. Tai labai svarbu žmogui kuriam graži išvaizda labai svarbi, pvz., televizijos pranešėjams ar kalbininkams ir teatro artistams.

Svarbu kartis nuo karto dienos bėgyje išimti protezą iš burnos, tuo labiau nakties metu. Taip kaip gerai pritaikytas batų kojai nėra gerai dėvėti visą dieną ir naktį, taip ir su protezu. Per ilgai laikant protezą, ypač tokį kuris ne gerai pritaikytas, suerzina burnos vidų, gleivinės sluoksnį. Atsiranda pakeitimai -- burnos žaizdos, žandikaulis susiaurėja ir sumažėja. Vėliau protezas labai blogai laikosi. Daug mokslininkų galvoja, kad nuolatinis burnos vidaus erzinimas greičiau sukelia burnos gleivinės sluoksnio vėžį. Taigi patartina pagalvoti apie gerus ir tinkamus protezus...

Dirva

Pirštas

— Negražu rōdyti pirštu, — bara mama.

— Tai dėl ko šis pirštas vadinamas rodomuoju? — paklausė sūnus.

Jaunieji Brighton Parko lituanistinės mokyklos šokėjai jau pasirengę dalyvauti V Tautinių Šokių šventėje. Nuotrauka P. Malėtos

Ar alkoholis kenkia sveikatai?

DR. O. GUSTAINIENĖ

Alkoholis sužaloja sveikatą, jeigu jo geriama per daug. Koks alkoholio kiekis yra žalingas? Yra ištirta, jeigu geriama kasdien 8 uncijos 86-proof degtinės (arba 3 Martini), po ilgesnio laiko galima nepataisomai sugadinti sveikatą.

Jau 1862 m. anglų gydytojas Francis Austie rašė: "Jei nenori sugadinti sveikatos, negerk kasdien daugiau kaip 3 uncijas 100-proof burbono arba 12 uncijų vyno, arba 3 bonkas alaus."

Nekiekvieną organizmą alkoholis vienodai veikia. Yra žmonių, kuriems ir daug mažesnis alkoholio kiekis gali pakenkti. Bendra taisyklė: mažesnio svorio individas pakelia mažiau alkoholio.

Visiems yra žinoma, kad perdidelis alkoholio vartojimas kenkia kepenims. Viena iš daugelio kepenų funkcijų yra riebalų skaidymas. Kepenys taip pat skaido ir alkoholį. Kai daug geriama, kepenys pirmoje vietoje skaido alkoholį, o nesuskaidyti riebalai susitelkia kepenyse. Taip kepenys suriebia. Ši stadija dar nepavojinga. Jeigu nustojama gerti, kepenys susitelkusius riebalus suskaido ir vėl tampa normaliomis.

Kas turi padidėjusį kiekį riebalų kraujyje (cholesterolio ir trigliceridų — taip vadinama ketvirtuo laipsnio hyperlipoproteinemia), tam yra ypatingai nesveika gerti, nes po kiekvieno išgėrimo riebalų kiekis kraujyje dar labiau padidėja. Gi žmonės, kurie turi per daug riebalų kraujyje, dažniau gauna širdies priepuolius.

Daug geriant, po ilgesnio laiko kepenyse padidėja ne tik riebalai, bet ir jungiamasis audinys. Tada išsivysto kepenų cirozė. Ši liga jau yra nepagydoma. Amerikos didmiesčiuose kepenų cirozė yra trečioji mirties priežastis. Daugiausia žmonių miršta nuo širdies ligų, antroje vietoje — nuo vėžio ir trečioje vietoje — nuo kepenų cirozės.

Dr. Charles Lieber — kepenų ligų specialistas Bronx veteranų ligoninėje Niujorke padarė bandymą su beždžionėmis. Penkiolikai gerai maitintų beždžionių kasdien duodavo alkoholio. Po penkerių metų 10 beždžionių gavo kepenų cirozė.

Alkoholis silpnina širdį, nes jis trukdo normalią širdies muskulų celių cheminę reakciją, kuri gamina energiją.

Kasdien geriantysis po ilgesnio laiko gali sugadinti ir smegenis: sumenkėja atmintis, pajėgumas mokytis bei daryti sprendimus.

Po kiekvieno didesnio išgėrimo išsivysto laikinio pobūdžio skrandžio gleivinės uždegimas. Todėl kas turi skrandžio ar dvylikapirštės žarnos žaizdas, alkoholio visai negali vartoti.

Daugiausia alkoholio išgeria prancūzai (daugiausia jie turi ir alkoholikų). Kiekvienam prancūzui tenka 20 litrų gryno alkoholio per metus, kiekvienam kanadiečiui — 9 litrai. Tai 1970 m. statistika. Kanadoje alkoholio vartojimas kasmet didėja. 1973 m. kanadiečiai išgėrė 33.6 milijonus galionų degtinės, 2.52 milijonų galionų vyno ir 413 milijonų galionų alaus. Taigi per 73-sius metus kanadiečiai pragėrė 965 milijonus dolerių.

Jaunimo vadovybė teko Kanadai

Organizacinę kanadiečių partiją, atrodo, pripažino III pasaulio lietuvių jaunimo kongresas Pietų Amerikoje, išrinkdamas Kanadą kaip kraštą, kuriame turėtų būti sudaryta sekanti dar jaunutės Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdyba. Kaip buvusiai Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdybai teko iš nieko pradėti kurti organizaciją Kanadoje, taip tiems patiems asmenims teks judinti sąjungos veiklą pasauliniu mastu. Apsiimtas darbas (ar pavestas) yra milžiniškas ir sunkus, ypač kad iriamasi į visiškai naujus ir plačius vandenius. Tačiau iriamasi drąsiai ir su gyvu entuziazmu bei atsakingumu visam jaunimui iš dešimties kraštų, kuris taip uoliai ruošėsi ir sunkiai dirbo kongreso studijų dienose Brazilijoje, formuluojant sąjungos uždavinius.

Kadangi tai pasaulinio masto vienetą, nėra krašto, kuriam priklausytų ir iš kurio galėtų visais atvejais tikėtis visokeriopos paramos. Galima sakyti, kad užnugaryje yra visi kraštai, tačiau tai netikslu, nes nesinori konkuruoti su kraštuose naujai besiformuojančiomis jaunimo sąjungomis, kurioms, ypač pradžioje, reikia daug pagalbos bei paramos. Bus tikras paskatinimas, jeigu naujoji valdyba ras, kad turi tvirtą užnugarį savame krašte, t.y. Kanadoje. Jos laimėjimai tai lyg ir visos Kanados lietuvių jaunimo laimėjimai.

Naujoji Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdyba sudaryta Toronte. Čia norime ją oficialiai pateikti Kanados lietuvių visuomenei ir, svarbiausia, jos jaunimui. Pirmininkė yra Gabija Juozapavičiūtė, buvusi KLJS vicepirmininkė, ateitininkė, spaudos bendradarbė bei II ir III jaunimo kongresų talkininkė. Sekretorė — Rima Lasienė, skautė, studijuojanti Toronto universitete humanitarinius mokslus. Valdyba pasiskirstė darbais pagal trečiojo kongreso nutarimus bei nustatytus darbo projektus, kurie yra tokie platūs, jog pradedama abejoti, ar betkuri valdyba trejų metų laikotarpyje pajėgs juos pilnai įvykdyti. Užtat darbai padalinti įvairių projektų bei sričių vicepirmininkams.

Bendradarbiavimo - ryšių projektui vadovauja vicepirm. Dainora Juozapavičiūtė ir Rūta Čepaitytė. Jų rūpestis—talka įvairiems kraštams, ar tai būtų asmenų siuntimas, ar kiti dalykai. Jos taipogi rūpinasi meninių vienetų pasikeitimu, ryšinių tinklo tarp kraštų sudarymu ir atvykstančių priėmimais įvairiuose kraštuose.

Informacijos projektui vadovauja vicepirm. Almis Kuolas. Jo žinioje yra: informacijos telkėjų tinklo sudarymas tarp kraštų, kad visas jaunimas kuo daugiau žinotų apie jaunimo veiklą visuose kraštuose; veiklos tvarkaraščio sudarymas ir platinimas, kad norintys galėtų pasinaudoti stovyklomis, kursais ir t.t., planuodami keliones; informacinio biuletenio išleidimas bei visuomenės informavimas per lietuvišką spaudą, radijo valandėles.

Lituanistikos projektui vadovauja vicepirm. Kristina Parėštytė. Jinai tikisi paskleisti stovyklų, kursų, paskaitų medžiagą įvairiuose kraštuose, kad visi galėtų pasinaudoti gera ir vertinga medžiaga, jei dėl atstumų ar kainos negalėjo renginiuose dalyvauti. Jos žinioje medžiaginė bei asmeninė pagalba lituanistikos srityje, artimai bendradarbiaujant su PLB švietimo reikalams vicepirmininku.

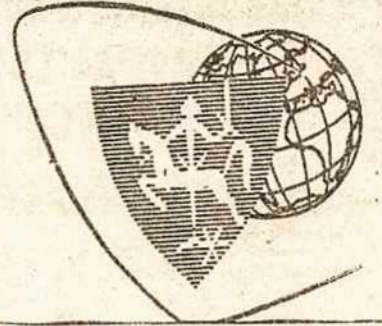
Politinės jaunimo veiklos projektui vadovauja vicepirm. Algimantas Čepas. Jo rūpesčiu steigiamas politinės veiklos koordinatorių tinklas, kuris rūpintis atsiliepimu visuose kraštuose į mus liečiančius politinius įvykius, paminėtų buvusius įvykius, skleisti informacijas apie Lietuvos ir išeivijos padėtį.

Ketvirtojo pasaulio lietuvių jaunimo kongreso rengimu rūpinasi vicepirm. Jūra Šeškutė. Jos atsakomybėje yra įjungimas visų kraštų jaunimo į kongreso

eigos bei programos planavimą, atstovų rinkimo klausimas, pasirošimas kongresui, suvažiavimai ir t.t.

Pagrindinis šios valdybos uždavinys yra lietuvių jaunimo sąjungų įsteigimas visuose kraštuose, kur yra lietuviško jaunimo. Atrodo, tas tikslas bus įgyvendintas gal net prieš šios valdybos laikotarpio pabaigą 1979 m. liepos mėnesį ketvirtuoju kongresu Vokietijoje. Jau gautos žinios, kad Argentinoje ir Kolumbijoje organizuojasi visiškai naujos jaunimo sąjungos. Venecueloje sąjunga jau egzistavo prieš III kongresą, vadovaujama Aro Mažeikos. Kolumbijoje ratus suka Kęstutis Slotkus, III PLJK atstovas. Argentinoje susitarė III PLJK atstovai su Maryte Barzdžiute, Kęstutiu Mikaloniū ir Nelida Burbaite. Abu kraštai ruošia savo jaunimo suvažiavimus 1976 m. birželio 19-20 d.d. ir tikisi juose sudaryti valdybas. Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjunga 1976 m. gegužės mėnesio gale taip pat turėjo sėkmingą ir entuziazmo pilną suvažiavimą Windsorre. Stipriai veikia ir Vokietijos Lietuvių Jaunimo Sąjunga, kuriai vadovauja Alfredas Lutzas. Vokietijai tenka ir ketvirtojo kongreso ruošia. Gautos žinios paskutiniu laiku, kad tenai jau susiorganizavo kongresui rengti komitetas, kurio ryšininku šiuo metu yra Romas Šileris.

PLJS Ryšių Centras, kaip ir pernai, organizuoja lituanistines

savaite netoli Klevelando, Ohio, rugpjūčio 15-27 d.d., kurios šiais metais ypatingai pasižymės savo internacionalumu. Jose žada dalyvauti asmenys iš Australijos, Brazilijos, Venecuelos.

Ryšiai tarp kraštų taip pat neužmiršti. Rasa Lukoševičiūtė iš Montrealio išvyko į Argentiną visai vasarai darbuotis jaunimo sąjungos steigimo srityje. Ji taip pat rūpinsis lituanistinių mokyklų reikalais. Jos kelionę finansuoja PLB valdyba. Sudaryta ir darbo sutartis, kurioje nurodomi jaunimo sąjungos ir PLB švietimo uždaviniai. Tokiomis pat sąlygomis į Urugvajų išvyko Rasa Šoliūnaitė iš Čikagos visai vasarai.

Naujoji PLJS valdyba tikisi neapvilti trečiojo kongreso atstovų bandydama atlikti jų nustatytus uždavinius. Lietuviai yra išsisklaidę po plataus pasaulio kraštus, tačiau yra kažinkokia jėga, kuri visus jungia. Tai pasirodė kongrese, kur iš įvairių kraštų susirinkę rado bendrą kalbą, nes visus rišo bendri rūpesčiai, tikslai, siekliai. Prisimena Maironio žodžiai, kuriais reikėtų vadovautis kiekvienai jaunimo sąjungai: "Nors mūsų, broliai, nedaugel yra, tačiau tvirti mes, jei riš mus vienybė!"

T. Ž. Gabija Juozapavičiūtė

Dalis Kanados lietuvių jaunimo atstovų, dalyvavusių pasaulio lietuvių jaunimo kongrese P. Amerikoje, susitiko Montrealyje prie Aušros Vartų šventovės pasitarimo proga. I eilėje iš kairės: Šetikaitė, Juozapavičiūtė, Kalinauskas, Juozapavičiūtė, Šeškutė; II eilėje: Valaitis, Brikis, Beržinytė, Šetikaitė, Kuras, Brikis Nuotr. A. Šeškaus

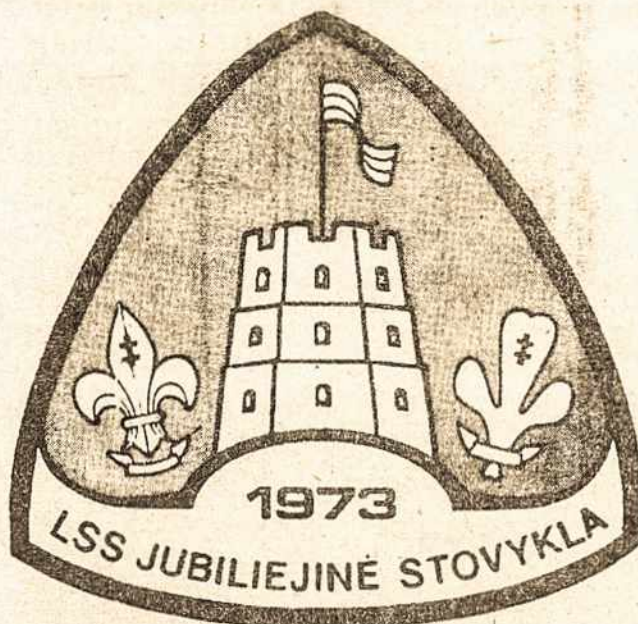
KAIP ATSIDARAU
SKAUTIŠKOJI LEIJĖLĖ

ps. R. Pakalnis

Dabartinės skautiškosios lelijės atsiradimo istorija yra skaitoma šimtus, o gal ir tūkstančius metų atgalios.

Senovės Indijoje "Fleur-de-lis" - lelijos gėlė buvo naudojama kaip simbolis, reiškias gyvybę ir prisikėlimą. Egipte ji buvo kaip aukra dievui Horui jau porą tūkstančių metų prieš Kristaus gimimą. Tačiau nei vienas nei antras nieko bendro neturi su skautiškos lelijos prasme.

Viduramžiuose, Neapolio karalius Charles, būdamas prancūzas, lelijos ženklą turėjo savo karališkame herbe. Jo valdomoje teritorijoje tuo metu gyveno žymus keliautojas Flavio Gioja. Flavio Gioja gerai žinomas jūrininkų istorijoje kaip asmuo, išradęs ir priėmęs kompasą praktiškam ir patikimam naudojimui. Jo pieštuose žemėlapiuose pasaulio šalys buvo pažymėtos atskiomis raidėmis, nurodančiomis šiaurę, pietus, rytus ir vakarus. Italų kalboje šiaurė vadinasi "tramontano". Tokiu būdu atsirado "T" raidė, rodanti šiaurės kryptį. Norėdamas daugiau išsiteikti karaliui, Flavio Gioja "T" raidę sujungė su karaliaus herbo "fleur-de-lis". Nuo to laiko šiaurės kryptis ir buvo žinoma šiuo ženklu.

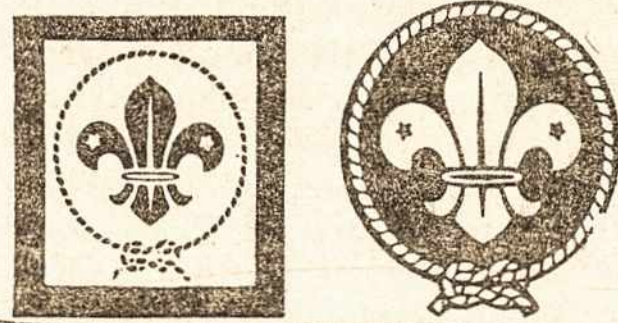

Iš užsilikusios skautybės ikūrėjo lordo Baden-Powell laišku bei užrašų, vienoje vietoje rašoma:

"1885 metais, kada man teko būti adjutantu savo regimente, aš pastebėjau, kad jauni vyrai, pašaukti atlikti karinę prievolę, kariuomenę ateidavo su labai žemu išsimokslinimu. Jie neturėjo jokio supratimo apie žemėlapių skaitymą, raportų rašymą ar kelio suradimą pagal žvaigždes. Daugumas jų net bijodavo sutemus išėiti laukan, jau nekalbant apie bet kokius naktinius uždavinius. Turėjau rasti būdą juos išmokyti būti drąsiais, būti pasiruošusiais, reikalui esant, ir savo gyvybės nepagailėti karaliaus bei tėvynės gerovei. Kitaip sakant - aš juos turėjau padaryti vyrais. Tai įvyk-

dyti, pradėjau juos mokyti skautavimo, atitinkančio ir šių dienų skautavimo programą. Keletą metų vėliau aš buvau paskirtas vadovauti vienam kavalerijos eskadronui Airijoje. Skautavimo principus palikau prie jų pagrindinių

kariško apmokymo dalykų. Aš mokiau juos, kaip reikia surasti kelią nežinomoje vietoje, naudoti žemėlapiu; mokiau pasigaminti topografinius žemėlapius ir rašyti raportus, ką jie matė žvalgyboje. Kiekvienas mano vyrų turėjo mokėti orientuotis esamoje vietoje nakties met, perplaukti upes su arkliu, gamtoje iš esamų augalų pasigaminti sau maistą, sekti pėdsakus arba stebėti priešą, tinkamai užsimaskavus.

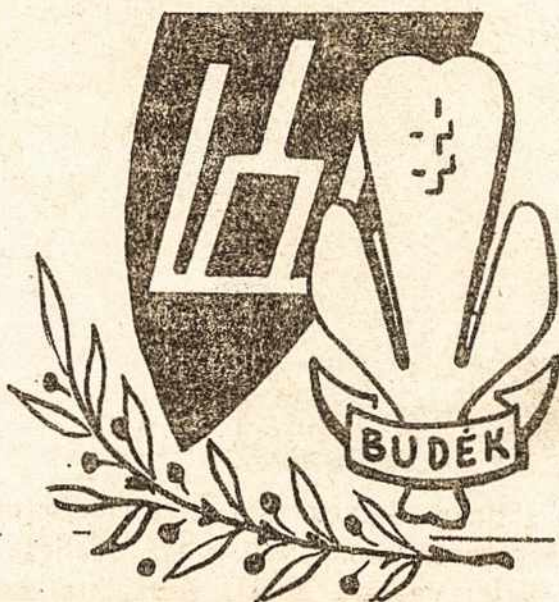

Praslinkus ketveriems metams, kada jau buvau paskirtas vadovauti regimentui, skautavimo principus panaudojau pilnai išplėstoje formoje. Programa buvo sunki, bet įdomi. Ją išėiti, atlikti kareivis turėjo savo laisvu laiku, šalia pagrindinio karinio apmokymo mokslo. Vyrams šis skautamokslis labai patiko ir tai jie atlikdavo su džiaugsmu, noru ir pasiryžimu.

Aukštoji kariuomenės vadovybė greit pastebėjo skautybės naudą. Vyriausybės buvo pasiūlyta padaryti tinkamus apdovanojimus tiems vyrams, kurie baigė savo karinį apmokymą su skautiška mokykla. Galvojant apie tinkamą atžymėjimo ženklą, man šovė mintis panaudoti "fleur-de-lis" arba kompasos šiaurinės krypties raidę, turint mintyje, kad taip, kaip kompasos rodyklė, taip mano išmokyti skautai visada ras tiesų kelią nežinomoje šalyje...

Tokiu būdu "fleur-de-lis" oficialiai buvo įvesta visuose kariuomenės daliniuose kaip specialus atžymėjimo ženklas visiems, kurie baigė karišką apmokymą su skautiška mokykla.

1907 metais, kada prasidėjo skautybė berniukams, tą patį ženklą panaudojau ir jiems. Formuojant pirmuosius skautus, pagrindinį jų apmokymą aš paėmiau iš savo karių mokymo patirties. Uniformą, komandas ir žodį paėmiau iš Pietų Afrikos valdžios žinyno, ryžtingumo idėją - iš Karališkojo Laivyno, skautiškus žaidimus, medžio ženklus ir signalus paėmiau iš Thompson-Seton

LAIŠKAI IŠ STOVYKLU
ŠIAURĖS AMERIKOJE

(Red. pastaba: Šiuo metu JAV lietuvių stovyklose yra sanpauliečiai Eugenija Bacevičienė, Robertas Saldys, Nilza Guzikauskaitė ir Beatriz Bacevičiūtė).

NERINGA, BIRŽELIO 29

Kaip einasi Brazilijoje? Čia viskas gražu. Neringa (stovykla) labai graži vieta, stengsiuos kuo daugiau išmolti. Mūsų kelionė labai gerai pavyko, paži-

knygos "Du laukiniai žvereliai" ir "Beržo Tošies Vamzdelis". Skautų įstatus - iš vidurinių amžių riterių, o daugybę visokių idėjų ir užsiėmimų pasiskolinau iš indėnų ir zulų.

Tikroji skautiškos lelijės prasmė būtų: ji visada tau rodytų tikrąją kryptį ir tik aukštyn! Niekada nenukryp kairėn ar kairėn, nes visada grįši ton pačion kryptin. Žvaigždutės ant abiejų lapelių reiškia, kad kelias dešinėn ar kairėn yra užblokuotas; likęs tik tiesus kelias aukštyn. Pas amerikiečius skautus tos dvi žvaigždutės reiškia atsidariusias vilkiuko akutes, jam tampant tikru skautu.

Kada skautybė Amerikoje buvo vos kelių metų senumo, kritikai ją puolė, sakdami, kad tai yra organizacija, ruošianti kareivius, o jos ženklas yra ieties galvutė, reiškianti mūšio ir kraujo simbolį. Kai Baden-Powell telegrama buvo užklaustas, ką jis apie tai mano, skautybės ikūrėjas teatsakė:

- Balta lelija yra taikos ir nekaltybės simbolis!

- 1914 m. ikūrėjas BP rašė: "Skautiškąjį ženklą paėmėme iš šiaurės strėlės, kuri naudojama žemėlapiuose, orientuotis, kur yra šiaurė". Lady Baden Powell žodžiais: "Strėlė rodo tikrąjį kelią, kuriuo reikia eiti". Taigi, skauto ženklelis sesei-broliui simboliškai primena, kad jie, vykdydami skautiškuosius siekius ir rodydami kelią kitiems, būtų teisingi ir patikimi, kaip kompasas.

Strėlės trys smaigaliai reiškia tris mūsų šūkie žodžius, o dvi penkiakampės žvaigždutės primena 10 skauto įstatų.

Pasaulinis ženklas yra apjuostas virve, kuri apačioje surišta tikroju mazgu, reiškiančiu pasaulio skautų vienybę. Nežiūrint kaip smarkiai ši mazgą tempė, jis neatsileis; gi didėjantis skautybės sąjūdis šiame tikrojo mazgo rate visad liks vieningas broliškas-seseriškas junginys.

Strėlė ir virvė yra balta, ženklelis - purpurinės spalvos (royal purple); šios spalvos buvo parinktos pačio ikūrėjo. Heraldikoje balta spalva reiškia tyrumą, o purpurinė spalva vaizduoja pagrindinę, vedamąją skautybės mintį - dirbti, lengvinant žmonijos skausmus, skurdą ir nusiminimą.

nom New Yorko miestą, kurį Rasa (Milukaitė) mums parodė.

Šitoj stovykloj beveik 100 caiky, kurie turi iki 14 metų, daug daugiau už mūsų Brazilijos stovyklas. Pažinome Lilę Milukiene, Vyriausiąją Skautininkę. Ji labai mus gerai priėmė.

Šią naktį įvyks teatrėlis, tai visi ruošia vaidinimėlius. Daug žaidimų išmokau čia. Daugiau kitą kartą parašysiu.

Nilza Guzikauskaitė

Vakar atvažiavom į Neringą ir dar spėjau daug pamatyti, bet girdėjau, kaip genys į medį kala.

Kai atsukridom į New Yorką, paskambinom Rasai Milukytei ir ji atvažiavo ir mus nuvezė pas save į namus. P. Milukienė yra labai maloni, mes su ja kalbėjome iki 1:30 nakties. Rasa apvažinėjo mus kelias valandas per New Yorką, tai kad gerokai pamatėm.

Čia Neringoje stovyklauja 97 berniukai, keli vadovai, vadovės, kelios seselės, yra kelios mamytės - maždaug

120 žmonių iš viso. Mes gavom tokį lapą su ryto maldom; labai graži mald:

Dieve, Tu mane myli.
Gal nesuprantu, gal nejauciu,
bet žinau... Tu myli mus
labai, labai daug.

Dabar mes turėjom pusryčius ir man labai patiko vienas dalykas. Tai buvo, kai seselė Ignė sušvilpdavo, buvo galima per maždaug 3 ar 4 minutes kalbėtis tik vokiškai, paskui kelias minutes tik prancūziškai, paskui ispaniškai ir taip toliau iki visi pavalgė, buvo labai įdomu ir vaikam patiko.

Sutikau dvi mergaites ir vieną berniuką, kurie buvo pas mus per kongresą. Tai Snaigė, Marytė Matulaitytė ir Gediminas Maziška - visi vadovai.

Man labai patiko meno namukas ir visi tie rankdarbiai.

Vakar šventėm šv. Petrą ir Paulių, ir čia yra gana daug berniukų taisy vardais. Taip pat vakar atvažiavo stovyklos kapelionas Tévas Kulbis, ir atrodo, kad jis vaikam patinka, nes vaikai vis prie jo eina. Šiandien susipažinau su ponija Šulciene, Simo Kudirkos mama, kuri yra viena iš šeimininkių, taip pat čia stovyklauja Simo Kudirkos sūnus.

Nuo pirmadienio mašinos ir sunkvežimiai dirba čia prie pirmo namelio, stato: vyklos ligoninė, turbūt iki galo stovyklos bus jau pabaigta, nes darbas labai greitai eina.

Vakar vakare buvo vakarinė programa, ir berniukai pasirodė maždaug kaip ir mūsų, išdykaudami ir su tokiais dalykais, kaip ir pas mus, tik tai, kad viskas lietuviškai.

Eugenija Bacevičienė

Literatūra Dailė Mokslas

Tautos dvasia dailės pasaulyje

TELESFORAS

VALIUS

Sukaktuvininkas dailininkas Antanas Tamošaitis ir jo kūryba

Susilaukti nuoširdaus dėmesio ir įvertinimo, ypač savųjų tarpe, nėra dažnas atvejis. Nuolatinis judėjimas kasdieninėje rutinoje neretai priveda prie asmens suniveliavimo. Tokio pavojaus yra išvengęs dail. Antanas Tamošaitis savo visuomet puikios nuotaikos, išskirtino draugiškumo, pasiaukojimo profesijai, meilės tėviškei, artimui (ypač jaunimui) dėka. Malonu todėl, kad taip dažnas dailininko veikloje (skirtingais laikais ir įvairiais atvejais) sutiktas lietuvis jungiasi į jo 70 metų amžiaus sukakties paminėjimą.

Tokių eilė gausi ir įvairi: jaunystės dienų audimo studentė Kaune ar tolimame provincijos kampelyje, daugelio mokymo institucijų kolegos ir studentai, dažnų paskaitų dalyviai, jo paruoštų liaudies meno srityje knygų skaitytojai, kūrybos gerbėjai, jaunieji profesionalai, kurie studentavimo metais naudojami jaukia Tamošaičių ūkio atmosfera stovyklavimo metu Šv. Lauryno upės pakrantėje netoli Kingstono.

Daugelis mūsų jaunimo dar ir dabar semiasi lietuviškumo nuotaikų dailininko (ir Ponios) namuose: studijoje, lituanistikos bibliotekoje (atsivežtos iš Lietuvos), prie upės esančiame vasarnamyje. Čia, ažuolų pavėsyje, Tamošaičio originalumu dvelkiančioje pašnekėsio nuotakoje lietuvis studentas suranda entuziazmo lietuviybės supratimui bei jos išlaikymui.

Taip pat daugelis mūsų kultūrininkų čia yra praleidę savo atostogas. Tai ideali vieta dailininkams, rašytojams, teatro žmonėms bei kitų sričių kultūrininkams minčių pasidalinimui. Dienos metu svečias rasdavo sau užsiėmimą, jieškodamas rūpimos medžiagos bibliotekoje, ausdamas ar ausdama dail. Tamošaitienės audimo studijoje, tapydamas ar piešdamas gamtovaizdį, žuvaudamas upėje. Betkokia individuali dienos meto veikla baigdavosi bendra vakarone prie laužo, milžiniškos upės artumoje.

Sukaktuvininko veikla ir atliktieji darbai yra taip įvairūs, kad suglaustu rašiniu nėra įmanoma apžvelgti. Jo, kaip dailininko, pedagogo ir liaudies meno žinovo — mokslininko, veikla buvo ir tebėra spalvingesnė ir našesnė, negu mes pratę matyti.

Dailininkai Anastazija Tamošaitienė ir Antanas Tamošaitis savo kūriniių parodos metu Hamiltone spalio 7-12 dienomis demonstruoja žiūrovams gobelenų audimo meną

Tautinė misija

XX š. pradžioje, surengus pirmąją lietuvių dailės parodą Vilniuje, buvo patirta, kad taikomoji dekoratyvinė dailė Lietuvoje tuo metu buvo skurdi: nepakankama vyriausybės parama priemonėms įsigyti, pasyvus visuomenės domėjimasis ir, svarbiausia, trūkumas šiai dailės sričiai pasiruošusių mokytojų — specialistų. Todėl antrosios lietuvių dailės parodos Vilniuje proga M. K. Čiurlionis sakė, kad lietuvių meninis gyvenimas turi būti pagrįstas lietuvių liaudies menu ir jo pagrindu turi formotis profesinė lietuvių dailė.

Šią misiją labiausiai bus su-

pratęs ir pasisavinęs mūsų sukaktuvininkas dail. A. Tamošaitis, kuris dailę studijavo 1923-1929 m. Kauno Meno Mokykloje ir M. Dabužinskio dailės studijoje. Nors jo mokytojai J. Vienožinskis ir A. Galdikas buvo iškilūs pedagogai ir įtakingi menininkai, palenkę savo kryptin daugelį mokinių, tačiau A. Tamošaitis pasirinko skirtingą, savitą kelią, vedantį į tautos sielos gelmes. Dar būdamas meno mokyklos studentu jau vadovauja ekspedicijoms, rinkuosioms liaudies meno dirbinius mūsų kaimuose. Ypač audiniai buvo jo renkami su užsispyrimu ir meile. Įvairūs audimo būdai, medžiagų įvairumas, raštų ir spalvų originalumas per metų

metus priartėjo prie autentiškų meno vertybių.

Originaliausias liaudies meno pavyzdžius Tamošaitis nukreipdavo į M. K. Čiurlionio Galeriją, Žemės Ūkio Rūmų Sodžiaus muzėjų ar savo asmeninį rinkinį, kurio didele dalimi ir dabar gėrisi savo studijoje.

A. Tamošaitis greit įsisavino liaudies audimo technikas, išmoko pats austi ir visomis jėgomis atsidavė šiai meno sričiai. Jis jona atėjo laiku ir buvo nepamainomas: tyrinėjo bei populiarino tautinius drabužius, sugrupavo apylinkėmis, aprašė, paruošė spalvotus jų piešinius, prižiūrėjo kaimo audėjas, juos audžiančias.

Greit A. Tamošaitis įsigijo pripažinimą bei pasitikėjimą ir 1929-31 m. jau užėmė eilę pozicijų. Tada matėm jį bebaigiantį ir kartu dėstantį Kauno Meno Mokykloje, moterų dailės darbų mokykloje, mergaičių mokytojų seminarijoje, "Pavasario" suaugusių gimnazijoje, amatų mokykloje.

Mokytojas ir tyrinėtojas

Meno dalykus A. Tamošaitis yra dar dėstęs Žemės Ūkio Rūmuose, Žemės Ūkio Akademijoje Dotnuvoje, Vilniaus Dailės Akademijoje, Kauno Taikomosios Dailės Institute, Glasenbache, Austrijoje, jo paties įkurtoje dailės studijoje, Ecole des Arts et Métiers — meno mokykloje Freiburge, Vokietijoje, YMCA meno akademijoje Montrealyje.

Kaip audimo srities techniku specialistas ir dailininkas-kūrėjas audimo srityje A. Tamošaitis yra suredagavęs Žemės Ūkio Rūmų 1931 m. pradėtą leisti "Sodžiaus meną". Visos šios 8 knygos, išskyrus II t., buvo paskirtos beveik vien dekoratyvinei dailiajai tekstilei. Be to, A. Tamošaitis išspausdino: "Audimas" — 1933, "Austiniai kilimai" — 1935, "Staltiesės" — 1937. Taip pat senosios lietuvių tekstilės temomis dailininkas yra rašęs daugelyje žurnalų ir laikraščių. Visa jo rašytinė medžiaga mūsų senosios tekstilės temomis yra brangus ir retas turtas mūsų kultūros istorijoje, o jo veikla šioje srityje įgalino mūsų dailiąją tekstilę vystyti.

Asmeninė kūryba

A. Tamošaičio asmeninė kūryba (kilimai) buvo išstatyta individualioje parodoje VD muzėjuje Kaune 1936 m. Ši ir kitos jo parodos buvo labai palankiai priimtose. Didelio formato, lietuviškų nuotaikų kompozicijos,

Tęs. 8 psl.

Spaudos apžiūrėjimas

SOVIETINĖJE MOKYKLOJE APIE
AMERIKONIŠKUS GRŪDUS

Amerikietis kolumnistas Art Buchwald, kurio straipsnius spausdina daugelis amerikiečių dienraščių, lapkričio 2 d. straipsnyje rašo apie amerikiečių grūdus ir Sovietų mokyklą.

Sovietinis mokytojas mokinių klausia:

— Gerai, draugai vaikai, šian-

dien mes kalbėsime apie maistą. Kuris didžiausias žemdirbystės kraštas pasaulyje?

— Sovietų Sąjunga, drauge mokytojai, — atsako choru vaikais.

— Tai gerai. O dabar mes kalbėsime apie Sputniką.

— Drauge mokytojai!

ginalus traktavimas. Tai lietuviško modernizmo — savo laikmečio akimis regimo lietuviškosios dailės animinio kūrėjo pasaulio transtigū racija — viena dar neliestu sričių nesiekiant nei kopijuoti, nei populiarinti, nei operuoti banaliomis liaudiškojo meno detalėmis. Tamošaitis jaučia savo pasaulį taip, kaip senųjų amžių mūsų žemės gyventojas, bet perteikia tą savo išgyvenimą jau visiškai moderniomis, šių dienų, stilistinėmis priemonėmis. Koloritas, piešinys, kompozicija yra autentiški paties dailininko padariniai, o tačiau juose gyva liaudies meno tradicija ir toji naiviai paprasta, bet giliai poetiška ir šilta žmogiškoji meilė kiekvienam tvariniui ir visai gamtai. Kaip tik tai be galo nepretenzinga, betgi ir subtiliai ir kruopščiai išieškota ligi smulkiusių detalių bei nuansų, Tamošaičio tapyba yra savotiškas unikumas mūsų dailės raidoje.

Taip vaizdžiai poeto aptarta paskutinioji sukaktuvininko kūrybos sritis lieka liudijimu visai Tamošaičio kūrybai gryniosios dailės zonoje. Šio tipo darbai buvo išstatyti eilėje lietuvių grupinių ir individualių parodų Kanadoje ir JAV-se.

Dabarties darbai

Dail. A. Tamošaičio darbų yra Toronto, Windsor, Trento ir Otavos universitetų galerijose. Jis yra Lietuvių Dailės Instituto ir Lituanistikos Instituto menotyros skyriaus narys. Apdovanojtas Kanados šimtmetiniu medaliu. Iš federacinės Kanados vyriausybės yra gavęs (kartu su p. Tamošaitiene) užsakymą parašyti lietuvių tautinių drabužių studiją — knygą.

Taigi, Tamošaitis nesirengia poilsui. Darbai įvairuoja, naujos idėjos gimsta ir neatrodo, kad kas nors iš šalies, bent artimu laiku, atskubėtų bent dalį kultūrinės veiklos nuo jo pečių nuimti.

Vienintelis žmogus, kuris yra taip arti sukaktuvininko, gyvena ir labai dažnu atveju didžiuojasi taip mylimo žmogaus laimėjimais, yra dail. Anastazija Tamošaitienė. Abiem ilgiausių ir kūrybingų metų, o daugelis mūsų, įskaitant ir mūsų tėvynėje, jaučiamės (ir esame!) Jums taip daug skolingi.

Tėviškės Žiburiai

— Kas yra, draugė Ivanai?
— Jei Sovietų Sąjunga didžiausias žemdirbystės kraštas pasaulyje, — kodėl mums reikia pirkti kviečius ir kukurūzus iš J. A. Valstybių?

— Aš džiaugiuosi, kad iškelei šį klausimą, tu mažasis buržua, kontrrevoliucionieriau, maoiste. Priežastis, kodėl perkame grūdus iš J. A. Valstybių, yra detantė. Mūsų vadas, draugas Brežnevas neša taiką pasauliui, priimdamas kapitalistų pertekliaus maistą, kurio mums nereikia. Detantė anglų kalboje reiškia "pirkti grūdus".

Drauge mokytojai, kodėl J. A. Valstybės turi kviečių ir kukurūzų perteklių?

NAUJA KNYGA APIE
O. V. MILAŠIŲ

Andre Silvaire leidėjas — 20, rue Domat, Paris 75005; — išleido naują knygą apie O. V. Milašius — O. V. de L. MIŁOSZ Lettres Inedites a CHRISTIAN GAUSS.

Šis leidinys galėjo pasirodyti dėka Czeslaw Milosz pastangų. Jis surado Princeton Universiteto Bibliotekoje O. V. Milašiaus laiškus siųstus Christian Gauss, kuris mirė 1951 m. ir kuriam Milašiaus laišškai yra rašyti tarp 1900-1930 metų. Christian Gauss dukte leido Czeslaw Milosz tuos laiškus perduoti Andre Silvaire išleisti.

Iš aukščiau minėtos knygos — leidinio aiškėja, kad Christian Gauss, kaip Princetono Universiteta garsenybė, DANTE LEAGUE OF AMERICA pirmininkas, yra buvęs didelis Lietuvos draugas. Jis su Robert J. Caldwell, Baltic American Society pirmininku, yra veikęs, kad JAV pripažintų po I-jo Pasaulinio karo Baltijos valstybes de jure. Po II-jo Pasaulinio karo — Christian Gauss rėmė 1946 metais Baltų universiteto tremtyje įkūrimo idėją.

Šiaip, tie laišškai įdomūs ir tuo, kad iš jų paaikškėja tai, kada Milašius yra parašęs kai kuriuos savo kūrinius bei tai, kaip jis gyveno ir kaip pergyveno patirtus nemalonumus iš lietuvių.

— Dėl to, tu kvailuti, Ivanai, kad J. A. Valstybės neturi penkmečio plano, o augina daugiau, negu gali suvalgyti. Sovietų Sąjungoje auginame tik tiek, kiek reik maisto kiekvienam, taigi nėra eikvojimo. Bet kapitalistai sėja kviečius ir kukurūzus ar žiems reikia, ar nereikia.

— Kodėl jie taip daro, drauge mokytojai?

— Tai paprasta. Tenai nėra valstybės planavimo komisijos, kuri pasako, kiek jie gali auginti kviečių ir grūdų.

— Bet, drauge mokytojai, jei valstybės planavimo komisija pasako Sovietų žemdirbiams, kiek jie gali auginti kviečių, o jie užaugina kiekvienam kiek reikia, tai ką mes darysime su Amerikos kviečiais.

— Valgysime, tu trockininke! Mes valgysime amerikiečių grūdus, įrodydami J. A. Valstybėms, jog komunizmas nusipenės kapitalistų klaidomis. Ar galime dabar kalbėti apie Sputniką?

— Drauge mokytojai, ar negeriau būtų atsisakyti pirkti Amerikos kviečius, nes tuo būdu jie apsisunkins, tada pas juos bus depresija, ir mes galėsime juos palaidoti?

— Ivanai, tu keli kvailą klausimą. Jeigu perkame Amerikos kviečius, duonos kainos kyla J. A. Valstybėse, o tada — depresija, ir galų gale ateina revoliucija.

— Atsiprašau, drauge mokytojai: aš čia klausinėju tik dėl savo motinos.

— Kodėl?

— Dėl to, kad sakė nebegalėsianti man duoti duonos užkandžiui.

— Niekus šneki, kad tavo motina negalėjo nusipirkti duonos, kada Sovietų Sąjunga užaugino kitą rekordinį javų derlių. Pakelkite rankas, kurių motinos negalėjo šlyt nusipirkti duonos! Nuleiskite rankas, jūs kvailiai! Ar norite, kad mus visus suimtų.

— Ką pasakyti mano motinai, drauge mokytojai?

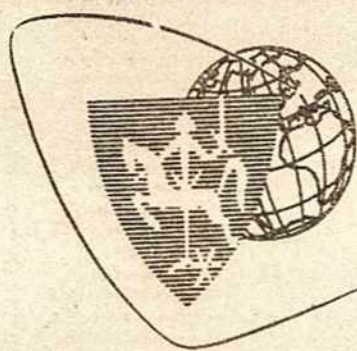
— Pasakyk jai, ką mūsų didžiojo vado draugo Lenino žmona sakė, kada jai pasakojo, jog žmonės neturi duonos.

— O ką sakė, drauge mokytojai?

— Tegu valgo pyragą.

Pabaltijys TIME

Plačiai pasauly skaitomas TIME birželio 28 d. laidoje įsidėjo plačią informaciją, su aiškiu žemėlapiu, apie Pabaltijo kraštus, kaip visiškai skirtingus, daug kultūringesnius bei su Sovietų Sąjunga nieko bendra turėti nenorinčius kraštus — The Baltic States: a case apart.

BRAZILIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

Lietuviais esame mes gimę,
Lietuviais turime ir būt!

BLB-nės INFORMACIJA

Nukelti rinkimai

Brazilijos Lietuvių Bendruomenės rinkimai, numatyti rugsėjo 12 dieną, turėjo būti nukelti į kitą datą, kadangi rugsėjo 12-tai nenumatyta iškilo Rio lietuvių ruošiamas plataus masto 50-mečio minėjimas.

Todėl rinkimai įvyks vėliau, SPALIO 31 DIENĄ.

Kandidatai

Kandidatu į BLB-nės organus gali būti kiekvienas narys, turįs nemažiau 21 metus amžiaus.

Balsuoti turi teisę kiekvienas narys, turįs 18 metų.

Kandidatūra galima siųsti raštu:

Rinkimų Komisija

C.P. 2940

01000 SÃO PAULO, SP.

arba įteikti į ML redakciją-administraciją.

Tautos Šventė

Šilinės atilaidai ir kartu Tautos šventė irgi iš rugsėjo 12 d. perkelta į rugsėjo 19 d., stengiantis tokiu būdu išvengti susikirtimo su Rijų rengiamu dideliu minėjimu.

SOLIDARUMO ĮNAŠAS (už 1976 m.)

Jau įnešta suma Cr.1.160,00

Solidarumo mokesčių įnešė:

11. Juozas Čiuvinškas	120,00
12. Ana Maria Petraitytė-Liblik	120,00
13. A.D. Petraitis	120,00
14. Algirdas Mošinskis	120,00
15. Henrikas Valavičius	120,00
16. Jonas Jodelis	120,00
17. Petras Šimonis	120,00
18. Kun. Juozas Šeškevičius	120,00

VISO Cr. 2.120,00

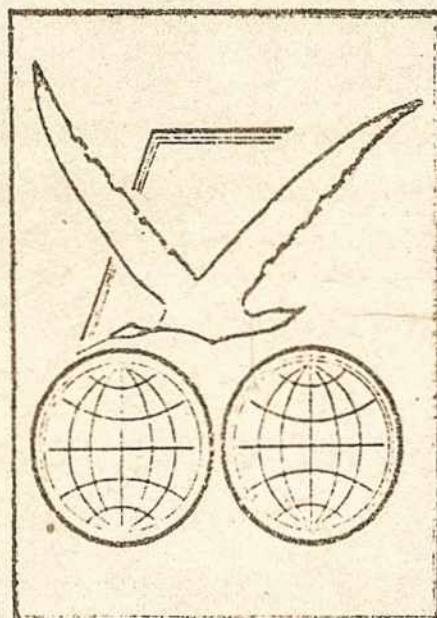
PLB-nės VICEPIRMININKAS

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Vicepirmininkas Švietimo Reikalams, p. Jonas Kavaliūnas, sekmadienį dalyvavo liet. Mišiose šv. Kazimiero parapijoje, p. paskui, prieš piet ir po pietų, turėjo posėdžius pačios Bendruomenės ir Švietimo reikalais.

GRĮŽO REDAKCIJON

Po vienos savaitės rekolekcijų, kun. Pr. Gavėnas vėl grįžo į ML redakciją ir sielovados darbą.

PENKIASDEŠIMTMEČIO ŽINIOS

Nuotraukomis ir straipsniais pridedamo penkiasdešimtmečio leidinio prisidėjo paskutiniu metu K. Pažeraitė, K. Bacevičius.

Penkiasdešimtmečio raktinukai (chaveiros) jau pagaminti. São Paule galima gauti klebonijose, pas komiteto narius A. Valavičienę, A. Saldį, A. Jotėkaitę, J. Čiuvinšką ir pas A. Sliesoraitį. Netrukus bus platinami ir lipinukai automobiliams.

São Paulo ir visos Brazilijos lietuviai kviečiami ruošti dalyvauti Rio de Janeiro lietuvių ruošiamoje šventėje rugsėjo - setembro 12 d. Apeigos prie Antrojo karo paminklo, pamaldos Candelaria bažnyčioje ir kita programa ruošiamos visos Brazilijos mastu. Iš São Paulo bus specialūs autobusai.

Penkiasdešimtmečio leidinį, kuris išeis po rugsėjo 12 šventės Rio de Janeiro, redaguoti sutiko Halina Mošinskienė. Šiuo metu jau parinkta virš 100 istorinių fotografijų.

APŽIŪRĖJO SKLYPUS

Liepos 7 Ibiunos apylinkėje sklypą stovyklavietei apžiūrėjo kun. J. Šeškevičius, J. Tatarūnas, V. ir A. Tatarūnai, St. Maželis, A. Sliesoraitis ir kiti. Per spaudą ir pažįstamus toliau ieškoma tinkamiausios vietos lietuvių stovyklavietei ir senelių sodybai.

Lietuviškai kalbanti

Vyrų – moterų – vaikų
gydytoja

DRA. HELGA HERING
médica

HOMENS-SENHORAS
CRIANÇAS

Av. Eulina, 99 – V. Sta. Maria
(Skersgatvis ties nr. 2214, Av. Deputado Emílio Carlo-Bairro do Limão)

Tel.: 220-0439 / 266-3569

Šv. Kazimiero p-jos salėj

DARIAUS IR GIRĖNO
MINĖJIMAS

liepos (julho) 24 d.,
šeštadienį, 19 val.

Programoj: Mišios už žuvusius
Iškilmingas aktas
Įvairūs pasirodymai
Susineštos vaisės

Rengia Literatūros Ratelis

Visi tautiečiai kviečiami

MINĖJO METALISTO ŠIMTMETI

Kaune gegužės 11 mokslinė akademija ir padėdami gėlių ant kapo inžinieriai minėjo Vytauto Mošinskio gimimo šimtmetį. V. Mošinskis ugdė Lietuvos pramonę, kūrė techniškus žodžius lietuviškai, rašė mokslinius vadovėlius, buvo Lietuvos atstovas Ukrainoje ir Rusijoje 1921-5. Jo sūnūs taip pat inžinieriai – Vytautas Šiaurės Amerikoje, Algirdas – São Paule; vyriausias anūkas yra aeronautikos ir astronautikos inžinierius JAV, o jauniausias studijuoja inžineriją.

V. Mošinskis gimė Kedainių apskrityje, 1896 m. baigė Šiaulių gimnaziją, baigė inžinerijos technologiją Petrapilyje. Dirbo konstruktoriumi Vilniuje, P. Vileišio metalo fabrike, lankė Vokietijos, Austrijos, Anglijos ir Švedijos imones. 1925-30 vadovavo „Amlit“ bendrovės remonto dirbtuvėms, durpių gamykloms, elektros jėgainėms. Nuo 1924 dirbo Lietuvos universiteto Technikos fakultetą, buvo technologijos katedros vedėju, rūpinosi pedagoginiais ir moksliniais universiteto reikalais.

Redagavo periodinį leidinį „Technika“, o išleido mokslines knygas Metalų technologija, Metalų tekinimas, Liejininkystės pagrindai ir kt. Mirė 1955 balandžio 26.

MŪSU MIRUSIEJI

A.A. S. SAVNORIENĖ

Pereitame ML numeryje nebuvo įdėti šie daviniai apie Rio de Janeiro mirusią gydytoją dr. Sofiją Savnoriene. Ji gimė 1910 metais, baigė gimnaziją Kaune ir Vytauto Didžiojo universitete mediciną su ginekologijos specialybe. Į Braziliją atvyko 1947 metais. Nuolat aukojo lietuvių paminklui Catumbi kapuose.

ANTANAS BANEVIČIUS

Liepos 10 d. Santa Rosa de Lima bažnyčioje atšvęstos septintos dienos Mišios už Antaną Banevičių.

A.A. ANDRIUS STANKŪNAS

Gimė 1908 m. Abėlėj, Rokiškio apskrityje, į Braziliją atvyko 1927 m., paskutiniu metu prieš išėdamas pensijon dirbo lignoninėje. Mirė São Paule liepos 6, palikdamas žmoną Mariją, sūnų Alfonsą, dukteris Joaną ir Ivonę, žentą, marčią, anūkus, brolių Joną ir seserį ir jų šeimas. Septintos dienos Mišios N.Sra. das Dores, Casa Verde, liepos 14, 19:30 val.

Vila Nivi liepos 10 d. mirė STEFANIJA VAITKŪNIENĖ, palikdama vyrą, sūnų, dukterį ir kitus gimines. Palaidota Guarulhos kapuose. Septintos dienos Mišios S. Benedito de Vila Nivi bažnyčioje ketvirtadienį, liepos 16 d., 19:30 val. – Uoliai lankydavo lietuvių pamaldas Jačanoj.

Bom Retire mirė JUOZAS BUKAUSKAS. Taip pat siuvėjas VALDEMARAS žuvo, kai iš jo Bom Retire pavogė 800 kruzeirų.

A. A.

JONUI SPRINDŽIUI

Staiga mirus, jo žmonai LUCIJAI sūnui ALEKSUI, dukteriai ELENAI, seseriai ZOFIJAI ir jų šeimoms bei broliui VIKTORUI ir kitiems giminėms nuoširdžią užuojautą reiškiamo ir kartu liūdimė.

MARIJA IR JUOZAS
ČIUVINSKAI

A.A. ANDRIUI STANKŪNUI

mirus, gilią užuojautą jo ir brolio Jono šeimoms nuoširdžiai reiškia

Matelionių ir Barbaro
šėimos

MŪSŲ ŽINIOS

PAVYKUSI GEGUŽINĖ

Sekmadienį, liepos 4, organizuota Lietuvių Katalikų Šv. Juozapo Bendruomenės organizuota gegužinė gerai pasisekė. Pirmiaupo visos savaitės lietaus diena buvo labai graži, saulėta, nors ir vėsoka. Patalpų negalima įsivaizduoti geresnių. Laukų ir erdvės iki valios „Churrasco“ pirmos rūšies Svarbiausia – puiki dainų valyda Lietuviška nuotaika. Dalyvavo arti trijų šimtų žmonių.

Kun. J. Šeškevičius atlaikė šv. Mišias, kurių metu visi kartu, vadovaujant L.K.B. Chorui, giedojo Lietuviškas giesmes. Po mišių visi, kaip kam patiko, susigrupavę ar pasiskirstę kepė „churrasco“, vaišinosi, dainavo, šoko, kalbėjosi su draugais ir senai nematytais pažįstamais. Dar ir po pietų nuolatos ir nuolatos atvažiavo vis naujų žmonių. Matėsi žmonių iš įvairių bairų, po Vila Zelinos gausiausiai buvo atstovaujama Tautų parkas. Dalyvavo taip daug jaunimo.

Šv. Juozapo Bendruomenės Valdyba dėkoja visiems dalyvavusiems ir prisidėjusiems prie išvykos pasisiekimo. Ypatinga padėka priklausyto biliety platintojams; Kazimierui Skorupskui, p.p. Dimšams, p. Vijūnui, šeiminkėms p.p. Masieni, Šimonienei, Baltaduonienei, Bendoraitienei, Pilipavičienei, Kiseliauskienei ir kitoms.

Atsisveikindami dalyviai taip kabėjo rengėjams: „Kodėl Jūs surengiate pikniką tik vieną kartą per metus“, „Kitą kartą, kai rengsite mes būtina atvažiuosim“, „Tai buvo labai puikus piknikas“, „dėkojame, kad mūs neužmiršote ir pakvietėte“. „Dėkojame kad išjudinate lietuvius“, „Tai buvo puiki proga pasižmonėti ir t.t. ir t.t.“

ISSKRIDO SOLISTĖ

Operos solistė Roma Mastienė, dainavusi Sąjungos rūmuose liepos 3, su ja prigludžiusia A. ir A. Šlepečių šeima sekmadienį apžiūrėjo pajūrį, pirmadienį ir antradienį São Paulį ir apylinkes. Išskrido Čikagon liepos 6.

ATSVENTĖ SUKAKTĮ

Daumantas ir Jadvyga Dikiniai, iš San Francisco, JAV, jau ketveris metus gyvena São Paulyje, liepos 10 atšventė savo vedybinės sukakties sidabrinę sukaktį vaisėmis su artimaisiais. D. Dikinis yra Bechtel do Brasil vedėjas São Paulyje, dirbęs su Metro.

VEIKLOS KALENDORIUS

Liepos 18, 11 val. Rio de Janeiro lietuvių pamaldos (Dubauskų šeimos intencija).

Liepos 24, 19 val. Dariaus ir Girėno minėjimas su pamaldom ir sudėtinėm vaisėm šv. Kazimiero parapijos patalpose, Mookoje.

Liepos 25, Mišios 15 val. Zelinoje. Po ju šv. Onos proga arbatėlė su programa Jaunimo namuose.

Rugpjūčio 6. 20 val. PLIAS susirinkimas pas Alg. Žibą, R. Thyro Martins, 264-Apto. 51, Vila Mariana. Tel. 70-0307

Rugpjūčio 8 baigiasi BL Benruomenės kandidatų siūlymas rinkimams.

Rugpjūčio 8, Lėlių teatras vaikams ir šeimoms. ruošia Penkiasdešimtmečio komitetas.

Rugpjūčio 15. Žolinės gegužinė, J. A. Valavičių sodyboje, Santa Isabel, SP. Rengia Penkiasdešimtmečio komitetas.

Rugpjūčio 20-29. Šeštoji metinė Pabaltiečių paroda su Lietuvių imigracijos skyriumi. Praça Roosevelt São Paule.

Rugpjūčio 21-22, Feira da Amizade, São José dos Campos, SP. Šoka Rūtelė.

Rugpjūčio 21-22, Tarptautinė folkloro šventė Japonų draugijos salėje, Liberdade, pasirodo Nemunas.

Rugpjūčio 29, 15 val. Mišios Vila Zelinoje. Po Mišių Liet. Kat. šv. Juozapo Bendruomenės nepaprastas susirinkimas statutams keisti.

Rugpjūčio 29 - rugsėjo 19 Nemuno koncertinė išvyka į JAV Tautinių šokių šventę.

Rugsėjo 12 - Lietuvių imigracijos Brazilijon Penkiasdešimtmečio šventė Rio de Janeiro.

Rugsėjo 19 - Tautos šventė šv. Kazimiero parapijos patalpose Mookoje - 19 val.

Rugsėjo 26, 16 val. Naujos Liet. Kat. šv. Juozapo Bendruomenės valdybos rinkimai.

Spalio 2, Instituto Histórico Geográfico sesija apie Lietuvių imigraciją, São Paulo.

Spalio 9, Penkiasdešimtmečio komiteto ruošiamą Pavasario šventę.

UŽMOKĖJO PRENUMERATA

H. Monstavičienė 50 kr., Anelė Vabalienė 70 kr., Bronius Meselis 100 kr., Algimantas Šlepetys 200 kr., Pranas Šukys (Garbės leidėjas) 350 kr.

GARBĖS LEIDĖJAS

PRANAS ŠUKYS

savo motinos mirties dienos proga (1967 liepos 9) - norėdamas pagerbti savo mirusių tėvų šviesų prisiminimą - Elžbietą ir Vincą Šukius.

Jam nuoširdžiausia padėka ir geriausi linkėjimai.

ML Administracija

Lietuvių Katalikų Moterų Draugija maloniai kviečia visus lietuvius į **ŠV. ONOS ŠVENTĖ**, liepos 25 d.

Mišios V. Zelinoje 15 val., Arbatėlė Jaunimo namuose 16 val., su L. K. B. choro programa ir Jaunimo kongreso skaidrėmis. Norintieji prisidėti kviečiami atsinešti vaisėms užkandžių.

BLB Literatūros būrelis nuoširdžiai sveikina savo narį

HENRIKA VALAVIČIŲ

Jo šešiasdešimtojo gimtadienio proga ir linki ilgiausių metų.

Brazilijos lietuviai plačiai paminėjo 50 metų imigracijos sukaktį. Nuotraukoje: pasipuošusios auksiniais sukakties ženklais seka šventės programa Sao Paulo mieste - Marija Ambrozevičiūtė-Catafay, Marija Jakiūniene Anelė Uckaitė-Dutkienė ir kitos Mūsų Lietuvos nuotrauka, Tėviškės Žiburių klisė

VAIKAI STOVYKLAUJA

Jono ir Aldonos Valavičių sodyboje Santa Isabel, SP. nuo liepos

11 iki 18 stovyklauja apie 20 vaikų su vadovais ir šeiminkėmis Aldona Valavičiene ir Silene Silickiene. Žiemos stovykla skirta vaikams tarp 8 ir 13 metų.

FÁBRICA DE GUARDA-CHUVAS
GUARDA-CHUVAS DE TODOS OS TIPOS PARA HOMENS, SENHORAS
E CRIANÇAS, MINI-SOMBRINHAS TIPO ITALIANO É ALEMÃO.

Vicente Vitor Banyš Ltda.

Inscr. Estadual 104.519.517

CGC. 60.882.909/001

R. Coelho Barradas, 104
V. Prudente

Fones 274-0677 - (Res.274-1886)
São Paulo

NOSSA LITUÂNIA

**MŪSŲ
LIETUVA**

Caixa Postal 4421
01000 São Paulo, SP.

Director responsável
ANTONIO AQUINO
Redige: Equipe Editorial
Administrador: P. Daugintis

METINĖ PRENUMERATA: 70 kr. GARBĖS PRENUMERATA: 350 kr.
Paskiro numerio kaina: 1,50 kruzėiras. Užuojautos ir sveikinimai nuo 20 kr. pagal didumą. Dėl kitų skelbimų tartis su administracija. Čekius rašyti „Pedro Daugintis“ vardu.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy, pertvarko savo nuožūra. Nenaudoti raštai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiskia redakcijos ir leidėjų nuomonę. Už skelbimų kalbą ir turinį redakcija neatsako. Laikraštis spausdinamas pirmadienį: vietinės žinios ir pranešimai 9 - 10 puslapiams redakcijai įteiktini ne vėliau kaip iki sekmadienio vakaro.